

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbata

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 80 cr. pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful român”,

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Iuliu-August-Septembrie al anului 1893, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foiei.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire pe lângă asignațiunile postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei, unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșese cu ultima luniu 1893, să-și înnoiască abonamentul, pentru că altfel espeditura va fi silită a sista espedarea foiei.

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

Sibiu, 5 Iuliu, 1893.

În un număr de mai înainte am amintit, că „Egyetértés” din incidentul conferinței convocate la Sibiu, a publicat doi articoli, referitori la conferință și la cestiunea română, în cari se cuprind unele apretieri mai calme și cari merită să fie esaminate mai de aproape. Înțelegem partea din urmă a articolului al doilea, publicat în nrul din 7 Iuliu n. a. c.

Autorul articolului, după-ce la început face unele observări și contemplații mai mult de natură academică, după cum se exprimă și el, pune întrebarea: ce e de făcut? să înțelege din parte magiară, respective din partea guvernului.

„Cel mai de căpetenie lucru este, răspunde el, ca guvernul să cunoască natura cestiunii române, să cunoască mijlocele, cu cari să lucră, scopurile ei mai apropiate și mai depărtate, spre cari nisuieste cu voia sau e târâtă inconșci. Acel bărbat de stat,

care va perde aceste din vedere, va comite foarte mare greșală în contra intereselor statului și națiunii magiare.”

Negreșit, că acesta așa ar trebui să fie; cumcă până acum guvernul și în genere magiarii, — cu unele excepțiuni — ne au cunoscut fals, este lucru știut și dovadă ne dă chiar „Egyetértés” prin cele cuprinse în șirele de mai sus. Guvernul și publicul magiar a luat informațiuni despre noi dela unii renegați, dela denunciați de profesii și în cazul cel mai bun dela fôispanii și deputații ardeleni, după cum dice și „Egyetértés”, cari l-au asigurat, că poporul român este o masă próstă, care ori ce vei face cu ea, suferă toate în tăcere, ér pe aceia, cari în formă mai blândă sau mai aspră și-au ridicat glasul și au arătat, că poporul român este împins de cei ce l guvernază spre nemulțămire, i-au timbrat de agitatori, trădători de patrie, cari graviteză înafară și în genere întregii mișcări române i-au dat acest colorit. Astfel s'a născut în creerii lui Tisza gogorița „sobolilor” și totă publicistica și opinia publică a fost și este și acum dominată în mare parte de această „gogoriță”

Trădătorii de patrie nu s'au găsit, nemulțămirea însă s'a răspândit tot mai mult și urmările au arătat, că guvernul și publicul magiar a fost și este în parte și acum, indus în eróre.

Cei cari cercetază lucrurile mai cu temei, încep a se convinge despre această, căci étă ce scrie „Egyetértés” în articolul din vorbă:

„Guvernului și opiniunii publice nu e permis să se lase a fi sedusă prin nici un fel de sofisme, că cestiunea română există într'adevăr ca tendință politică distrugătoare de stat. Pretensiunile așa numite (!) române trebuie să le supunem unei cercetări serioase. Trebuie să cercetăm și anume după dreptate și loialitate, că din aceste pretensiuni, cari au basă justă și se pot implini, fără ca națiunea magiară să suferă daună. Dacă între instituțiunile noastre existente ar fi într'adevăr de acele, cari împedecă în fapt pe po-

porul român în desvoltarea individualității sale naționale și în progresul său cultural, acele nu numai trebuie să le delăturăm, ci trebuie sincer și cu serioșitate a da mână de ajutor românilor, ca să poată progresa în cultură și în desvoltarea individualității lor naționale. . . Singura jertfă, ce o pretindem dela ei, este patriotism curat și cinstit și nu dorim ca ei să fie necredincioși naționalității, culturii și religiunii lor.”

Acosta ar fi calea și începutul buneii înțelegeri, dar de punerea în pracsă a acestor idei stăm foarte departe. Magiarii au apucat față de noi pe un povârniș, de pe care cu greu vor pute să se întorcă ei de sine și frasa din urmă, că nu se pretinde dela noi să ne lăpădam de naționalitatea noastră, este în contradicție flagrantă cu direcțiunea de magiarizare, este o frasă, care în stările de aji nu exprimă adevărul. Dela magiari atárnă, ca ea să fie adevărată în viitor, încât pentru noi, trebuie să știe și am spus-o și de alte ori, că ori pretind magiarii ori nu pretind, noi de limba și națiunea noastră nici când nu ne vom lăpăda pentru dragul nimăruia. Intactă și curată ne-au lăsat'o moșii și strămoșii nostri și tot așa o vom lăsa și noi urmașilor nostri.

Cuvinte sincere. Sub titula acesta „Magy. Hirl. din 14 Iuliu a. c. publică un prim articol, scris, precum ne spune numita foie, de un „distins bărbat politic român din Bucuresci”, în care se sbiciuiesc direcțiunea, ce a apucat-o presa din Budapesta și Bucuresci într'a esagera și a denatura lucrurile și prin acesta a mări păretele despărțitor dintre Ungaria și România.

Noi nu voim să apărăm aci presa din Bucuresci de invinuirile, ce i le face „bărbatul politic”, căci aceea se va și ea apăra pe sine, ér pe presa din Budapesta, chiar dacă am vrea să o apărăm, nu o am putea, căci cunoscute sunt esagerările, calumniile, suspiciunile și bajocurile, ce dilnic apar în presa magiară față de noi. Despre unele din aceste am luat notiță din când în când

și scim, că vom avé neplăcuta ocaziune a ne ocupa și de aci înainte cu „cap d'opere” de aceste, constatăm însă, că presa magiară a dat dela început și dă și aji ansă și materie presei române de a scrie articoli vehemenți contra tendinței, ce o are ea și care culminează în doctrina Kosztenszky.

Astfel de astădată reproducem pasagiul din urmă al articolului, care nu se ocupă cu presa, ci cu poziția Ungariei în constelațiunea politică, ce se desvóltă.

Autorul articolului, după ce spune, că interesele României cer, ca ea să trăiască în prietinie cu Ungaria, continuă astfel:

„Acea nu o scim, că ore în Bpesta pun preț pe prietinia României, cu toate că după vederile mele, ar fi mare greșală politică, dacă ar negliga această prietinie.

„În Ungaria în genere s'au dat omeni să nu facă politică independentă. Acesta merge, ce e drept, până când Viena scutesce Ungaria de această ostenelă și până când se poate continua politica amică gemănă. Dar dacă într'o zi va ajunge la putere în Austria elementul slav, (și această posibilitate nu numai că nu este eschisă, dar stă cu mult mai aproape de a se realiza, decum se crede), dacă politica prin acesta se va îndrepta tare spre orient, ce va fi atunci?”

„Și atunci se va diriga Ungaria tot de pe Ballplatzul Vienei? Probabil că nu, căci atunci trebuie desvoltată o rezistență mai mare și atunci va fi nu numai plăcut, dar și folositor a avé un amic la Dunărea de jos, un amic, care și el are interesul să reziste slavilor, întocmai ca și magiarii.

„Dacă însă amărăciunea de acum să nutrească și mai departe, precum o face acesta și foia D-Vóstră (adecă „Magy. Hirlap” Red.) și dacă atacurilor nu se pune capăt, va veni timpul, când va răsări soarele slavilor.

„Atunci va fi prea târziu pentru încheierea amicitiei.”

Aceste li s'a spus politicilor magiari de nenumărate ori, dar ei nu le înțeleg și cu deosebire nu vreau a înțelege faptul, că amicitia României numai așa o pot câștiga, dacă noi aici vom fi tractați cu echitate și dreptate din partea lor. Dragoste cu sila nu se poate!

— „Da, e modest precum se vede, numai prea familiar se arată deodată.”

— „Apoi las puicuțo, că e parte bună, ce crești, e singurul băiat la părinți și au avere foarte frumoasă. Lucreția are să fie fericită.”

— „Da — își cugeta ea — fericită deu, mai fericită ca mine, că a trebuit să-mi leg capul aproape de un moșneg și fără să fi fost cine știe ce bogat. Ce cavalier e Costură acesta, de n'are gust rău domnișóra . . . hm . . . un astfel de om ori-cui i-ar plăcea.”

— „Dar ce-i puicuțo, parcă și tu ești supărată. Ce aveți astăzi?”

— „Eu nu sunt supărată, sunt veselă nu veți? Și se torță a ride.

— „Bine scumpă, fii veselă, dór ai tot ce îți lipsea.

— „Da — își cugeta ea — am tot ce îmi lipsea, te am pe tine — tu mi-ai lipsit tocmai . . . ah, domne . . . ce fericire își închipuiesc, că am. Étă să ai un bărbat, ca Costură, asta e fericire! O domne, domne, cum nu am avut noroc. Să fiu silită să mă mărit așa tineră după un moșneg . . . Când trebuia să-mi fie lumea mai dragă — o vâdă de douăzeci și cinci de ani — să umblu cu nătărăul acesta de braț. O domne, domne . . . Incepă apoi a plânge.”

— „Ce îți este, pentru Dumnezeu?”

din cap? Nu. Vreau să aud, să-mi spui cu glas, — cu glasul tău îngeresc. Mai mult apoi nu te întreb.”

Deși își închipuise Lucreția o declarațiune de aceste forte simplă, tot îi veni cam greu să răspundă. În urmă ce să facă, tot trebuia să se declare odată, deci cu obrazii aprinși dișe:

— „Da, te iubesc, dar ore . . .?”

În momentul acela se auți foșnet de rochie pe cărarea nășiposă ce ducea la foisor și ea tăcú. Acum apoi auți vocea tatălui seu. Își scóse iute mâinile din ale lui Costură și se depărtă la o ore care distanță.

Când se vedu față în față cu tatăl seu care venia de braț cu nevastă-sa, roși din nou și își plecă capul în jos.

— „Ce-i Lucreția, ești supărată?”

— „Nu, tată dragă, nu sunt.”

— „Apoi dar pentru-ce stai așa?”

Lucreția nu află iute răspuns. Costură observă această și luă el vorba.

— „Vorbeam tocmai de nescă lucruri serioase și poți aceste au făcut indispusă pe domnișóra.”

— „Să poți — dișe Vălean — căci Lucreția e simțitoare, sémănă cu mamă-sa, fie iertată. Ei puicuțo, dișe apoi întorcându-se către nevastă-sa — să nu te superi pentru asta,

eu dișe numai, că sémănă cu ea, nimic mai mult.”

— „Da, da, am auțit.”

— „Fii veselă Lucreția, puicul tati, să nu te mai ved supărată, scii, că nu-mi place!” După aceste s'au depărtat spre fundul grădinei la primblare.

Lucreția și Costură érași au rémas singuri.

— „Dómne — dișe ea — ai vădut cum s'a uitat la noi mama — mă rămășese, că a observat ceva.

— „Dar așa, ce să fi observat?”

— „Că am roșit și am venit în confusie.”

— „Acea n'are nimic a face, te-am ajutat eu.”

— „Da scii dragul meu, că mamii nu-i place de relațiunile noastre?”

— „Ei ș'apoi, ce te împórtă, nu ție mamă. Bine că n'are domnul Vălean nimic de diș, căci mă vede cam des pe aici.”

— „O nu, el te place pe tine.”

— „Atunci toate sunt bune.”

— „Ei, dar mie nu mi place de Costură acesta”, dișe dómna Vălean preumblându-se.

— „Pentru-ce? E băiat bun și modest, precum se vede.”

FOIȚA.

Mama vitregă tineră.

— Schiță. —

Sedeau în foisorul din grădină.

Mâinile Lucreției în ale lui Costură; visurile de aur ce le avusese ea erau aproape să fie realizate.

Ce visuri plăcute!

A ședea singuri într'un foisor, a și șepti șópte dulci, a vorbi de viitorul plin de farmec și plăceri, apoi uitându-se unul în ochii celuilalt să-și cetescă din ei simțemintele, prin cari s'au înțeles și — apoi să-și plece capul pe sinul lui.

Visuri nevinovate și plăcute. Cam așa și le închipuise Lucreția înainte cu doi trei ani, ca și ori care fată în etate de cincisprezece ani, anii fantasiei și ai iluziunilor. Ce fericită se simția acum.

— „Mă iubesci Lucreția?”

Ea nu grăi nimic, ci își plecă capul.

— „Spune-mi deu, — spune-mi să fiu și eu fericit.”

— „Me mai întrebă încă?”

— „Cum nu, nu mi-ai spus nici odată. Ori crești, că pot să fiu îndestulit cu un semn

Revista politică.

Pe când și foile guvernamentale bat în retragere cu politica bisericească a guvernului și pe când „Coresp. Polit.“ anunță, că, cu totă agitațiunea, ce se face în țară pentru reformarea casei magnaților, cercurile competente în acest lucru de neoportun, pe atunci se vestesc din Viena, că un corespondent al ziarului „P. N.“ a avut un interviu cu nuntul papal Agliardi în destinațiunea politică bisericească.

Nuntul i-a descoperit, că nu scie de nici o pertractare între curia papală și regimul unguresc. Scaunul papal nu poate accepta căsătoria civilă sub nici o formă. Noi ținem rezolut, ca căsătoria între catolici să se facă în biserică, după legile bisericesci și că dreptul canonic să rămână în valoare atât la încheierea căsătoriilor, cât și la urmările lor. Partea materială curată a căsătoriei, d. e. ereditatea, zestrea etc. se poate regula după plac pe cale civilă, dar căsătoria este un sacrament și scaunul papal va apărea în toate timpurile cu toate mijloacele. Primatul Vaszary se întorce din Roma cu aceleași instrucțiuni ca și mai înainte și astfel situațiunea s'a putut schimba numai întru atâta, că în viitorul clerului catolic va păși și mai energic pentru apărarea intereselor bisericești. Noi nu căutăm un „Kulturkampf“ cât timp nu ni se impune acesta. Sperăm, ba am credință hotărâtă, că Ungaria va fi ferită de o astfel de calamitate. O astfel de luptă numai ar strica aspirațiunile naționale magiare. Scaunul papal păstrează amicitie Ungariei și respectă pe regele ei; în seminare însă va trebui introdusă o strictă educațiune preoțescă și spre acest scop s'au și făcut pașii de lipsă.

In fine a căzut o piatră de mormânt, care apăsă atât de greu pe inima împăratului german. Parlamentul german, după o dezbateră furtunoasă și animată a primit în a doua sesiune și prim și cel mai însemnat din proiectul militar, prin care se acordă sporirea contingentului armatei în timp de pace, și astfel împăratul poate părăsi Berlinul, spre a-și face distracție în alte părți.

Până a nu se vota primul §. foile berlineze anunțau, că împăratul a abandonat planul de a face o călătorie la Nord și chiar de a se retrage cu familia la un loc de cură. Causa a fost proiectul militar.

Dezbaterile au făcut lumină deplină în sinul partidelor; guvernul a

— „Nimic. Mi-a venit în minte bărbatul meu, fie iertat, cât a suferit până a murii.“

— „Lasă-l puicuțo, să se odihnescă în pace, nu-ți face tu supărări din cauza morților. Fii veselă. Lasă-l, el e fericit și apoi și tu... tu încă ești fericită... așa-i puicuțo?“

— „Da-a.“

— „Să ne întorcem dragă înlăuntru, că e cam rece și vei răci. Nu-i bine să se primele omul sora pe cărări așa umede.“

— „Nu și bine ție — își cugeta ea — la piciorile tale îmbetrânite... ah cum m'aș preumbla acum de bucuroși cu un altul. Să mergem — dișe apoi cu glas.“

Ajungând lângă foișor, chemă Vălean și pe tinerii noștri în lăuntru, tot din motivul umedeli.

— „O domne, — își cugeta Lucreția — acum să mergem, când e mai plăcut, — ecă răsare luna... ce ne-ar păsa nouă de umedeli.“

N'a avut ce face, a trebuit să se supună ordinului.

Marg. Moldovan.

(Va urma.)

fost aspru criticat de opozițiune și dacă totuși el a învins, triumful său poate fi în adevăr considerat ca a lui Pichus: majoritatea guvernului a fost de 11 — și unsprezece — voturi, fiind însă absenți câțiva deputați din opozițiune. Din 385 voturi au fost pentru proiect 197, și contra lui 188. Cât timp a durat votarea, casa parlamentului a fost încungiuată de o lume îndesată. Au votat pentru proiect: conservatorii, partidul imperiului, liberalii naționali, polonii, uniunea liberală, antisemiții și principele cont. de Bismarck; contra au votat: social-democrații, liberalii partidului popular, centrul, un danez, velfii și alsatienii. Dezbateră se continuă pe articole. Ea numai întâmpină rezistență puternică, deore-ce paragraful următor nu sunt de importanța §-ului prim, care a delegat totă destinațiunea.

Scirile din urmă anunță, că proiectul s'a primit și în a treia sesiune.

După cum se anunță din Viena în conferințele din urmă vamele, ținute de reprezentanții guvernului austriac și ungar s'a adus în discuțiune și o eventuală convențiune cu Rusia și situațiunea, ce s'ar crea prin acesta legătură Ruia, precum se scie, în timpul din urmă a părăsit izolarea pe terenul convențional. Ea a încheiat un contract comercial cu Franța și e pe cale a încheia o convențiune și cu Germania. Rusia a creat tot deodată un sistem pentru tariful maximal și minimal, cel din urmă reprezintă concesiune ér cel dintâiu limitare. Până acum nu s'a pus în practică tariful maximal, el plutesce ca o amenințare pe firmament pentru toate acele state, care nu se vor putea lăsa în pertractări favorabile cu Rusia. În fața acestei cumpene Austro-Ungaria încă trebuie să ocupe pozițiune și așa se speră, că se va ajunge la o înțelegere. Pertractările se vor începe în curând.

Tema de dilecțiune, cu care se ocupă dierele rusesci, este vorbirea împăratului german, cu care a fost deschis parlamentul. Caracteristic este, că împăratul german în vorbirea sa nu a făcut nici amintire despre tripla alianță și forțele ei și că această împrejurare a obvenit și în delegațiunile monarhiei noastre, ne accentuând adecă monarhul despre alianța puterilor centrale. De aceea „Graschdanin“, făcând apretările sale, dice, că această alianță a încetat. Și în faptă, adaugă numitul diar, e și la timp, că această combinațiune politică, care era mormânt, de când s'a plămuit și care dela prima ei aparițiune a insuflat groază și frică mai mare în cercurile aliaților, să se pună la archiv.

Iubileul

de 50 de ani de preoție al Eminentiei Sale I. P. S. arhiepiscop și metropolit Dr. Silvestru Morariu-Andrievici.

Duminecă a fost săptămâna s'au început în Cernăuți și în întregă Bucovina zilele de sărbătoare ale poporului român și ale credincioșilor ortodocși, care se află sub înalta și înțeleptă păstorie a marelui prelat Dr. Silvestru Morariu-Andrievici. Meritele Sale neperitóre în timpul de 50 de ani, cât bunul Dumneșu l'a învrednicit a servi la altarul Domnului și și mai mulți ani la altarul națiunii sale, le va înregistra nepărtinitóre istorie.

Ele sunt de altfelu îndeobște cunoscut, căci și ca preot și ca arhieru înaltul prelat a săvârșit fapte, care l'au vestit în toate părțile ca pe omul providenței, carele cu atâta abnegațiune a lucrat pentru biserică și națiunea sa în acele locuri, unde atât biserică cât și națiunea au trebuit să trecă prin multe și grele ispite.

Afle răsplată, înaltul prelat, pentru activitatea sa rodnică în manifestăriunile de alipire și fidelitate ale credincioșilor bisericești ortodocși, afle răs-

plată în manifestațiunile de iubire ale poporului român bucovinén, pentru a cărui deșteptare și luminare a lucrat; afle bucurie în sincerile felicitări, so-site din toate părțile locuite de români!

* * *

Ceremonialul sărbării iubileului de 50 ani de preoție a Eminentiei Sale s'a făcut după următorul program:

În capitala țării: Luni în 28 Iunie (10 Iuliu) a. c.: Săra la 7 $\frac{1}{2}$ ore vecernie cu litie în biserică seminariala. Marți în 28 Iunie (11 Iuliu) a. c.: dimineața serviciul dumneșesc în biserică s. Paraschive. Predicile festive s'au ținut una înainte de începutul s. liturgii, éra cealaltă pe timpul cunecăturii. 2. La 8 ore o deputațiune a plecat spre a conduce pre I. P. S. Sa la biserică; aceeași deputațiune l'a petrecut și înapoi la reședință. 3. După săvârșirea serviciului dumneșesc (11 ore) au plecat în trăsuri reprezentanții patronilor bisericesci, ai clerului, ai epitropiilor bisericesci, ai eparchioșilor și alte deputațiuni ce au fost de față la palatul reședinței metropolitane. 4. Cortegiul acesta a fost primit în reședința metropolitană de către ceremoniar și condus pe trepta principală din stânga în sala festivă. A. În biserică au stat, a) în naos, de-a dreapta stranei arhiepiscopesci: membrii consistoriului și reprezentanții mănăstirilor; éra de-a stânga stranei arhieresci, personalul catedralei și prepoziții seminariali; în semicercul cel mic de-a dreapta, nobilimea și patronii bisericesci; în semicercul cel mic de-a stânga reprezentanții dirigătorilor i. r. și autonome (guvernul, comitetul țării, universitatea etc.); proumându-se șirul pe lângă amvonul bisericesc și în semicercul cel mare de-a stânga până la mijlocul naosului, reprezentanții armatei i. și r. ai școlilor și ai altor corporațiuni, éra în semicercul cel mare de-a dreapta dela mijlocul naosului, reprezentanții clerului de păstorie, — apoi spre strane: damele. b) În pronaos, de-a dreapta și de-a stânga: deputațiunile epitropiilor bisericesci și ale poporenilor eparchioși. B. În sala festivă au fost de latură scaunului arhieresc în dreapta, membrii consistoriului și reprezentanții mănăstirilor; în stânga, personalul bisericii catedrale și prepoziții seminariali; în cuadratul de sus în dreapta, reprezentanții dirigătorilor i. r. și autonome, ai armatei i. și r., ai școlilor și ai altor corporațiuni, în cuadratul de sus în stânga, nobilimea și patronii bisericesci, în cuadratul al doilea de jos în dreapta, reprezentanții clerului de păstorie, în cuadratul al doilea de jos în stânga, deputațiunile epitropiilor bisericesci și ale poporenilor eparchioși. După ocuparea locurilor în sala festivă s'a dus o deputațiune de 4 diecesani, conduși de 2 ceremoniar, în apartamentele Eminentiei Sale și a anunțat protosincelului arhierescop venirea sa de a invita pre Eminentia Sa la actul festiv. Eminentia Sa a fost condus de numita deputațiune în sala festivă la scaunul arhieresc. Pe timpul acesta corurile societății „Academia ortodocșă“ și „Armonia“ esecută compozițiunea „Mărire lui Dumneșu“ în ambele limbi ale diecesei. Terminând corurile cântarea, un reprezentant al corului diecesan și un reprezentant al mirenilor ortodocși au pășit înaintea Eminentiei Sale aducându-i felicitări. Corul întonă „Mulți ani“. La încheiere s'a cântat psalmul „Ție se cuvine cântare“.

* * *

Deputațiunile le-a primit Eminentia Sa în reședință, în camera roșie:

Br. Krauss, presidentul țării a felicitat pe Eminentia Sa în numele Maiestății Sale împăratului.

Br. Krauss a felicitat apoi pe înaltul prelat în fruntea guvernului. A urmat: Escel. Sa dl br. Al. Vasileco. Comitetul țării a fost condus de mareșalul Lupul, care a primit un răspuns românesc. Generalul de Mayer urmă cu oficerii de stat maior și alți membrii, și români ai corpului ofiteresc; generalul recunoscu leialtatea iubilarului și esprimă convingerea, că și de aici înainte va lucra în acest sens; urmară apoi consuli, rus și român, universitatea, a cărei deputațiune a fost condusă de rectorul Dr. Voiuțchi, apoi presidentul tribunalului cav. Wessely cu reprezentanții justiției, direc-

ția financiară, direcțiunea postală, inspectorul trenurilor, primarul orașului, presbiterul evangelic, presidiul comunității israelite, camera de comerț și industrie, deputațiunile școlilor medii din Cernăuți și Suceava, delegații corpului medical, deputațiunile societăților „Concordia“ și „Societății pentru cultura și literatura română în Bucovina“, „Junimea“ și „Bucovina“; pom-pierii, veteranii, societatea filarmonică etc.

La audiința Eminentia Sa fusese asistat de archimandritul Călinescu și protopresbiterul Artemie Berariu.

* * *

Adresa prezentată înalt Preasfințitului în numele credincioșilor păstoriți de El.

Sanctitatea Vostre!

Înalt Preasfințite Stăpâne!

Dacă în timpul de astăzi se sărbătorește un iubileu al eroilor secolului sau al acelor bărbați, pe care lumea îi numește mari și iluștri, atunci sau virtuțile și însușirile lor eminente, sau monumentele spiritului lor, sau deosebitele daruri ale grației sunt ceea-ce prezintă subiectul principal pentru recunoștința dată lor de către contemporani; se laudă strălucirea numelui sau a nașterii lor, preferința rangului și a demnităților, rarele și înaltele talente, amplitudinea și profunditatea științei, în fine manifestata sublimitate a intențiunilor și stărnica maritimie, care mari fapte nasc.

S'ar pute dice, că aceste alese calități, stâlpi ai gloriei omenești, pot fi înfăptuite deplin numai de bărbați, cari au ajuns o vârstă înaintată, chiar foarte înaintată. Dar a deveni bătrân și a ajunge ani mulți, nu e merit, ci grație, însă a îmbătrâni cu onoare și a însemna anii săi cu fapte binecuvântate, acesta este, pe lângă grație, și merit. Acesta face ziua, în care un atare bărbat poate să privească îndrăcit asupra activității sale, ziua, în care el, ca I. P. S. V. acum jumătate de secol, a consacrat viața sa cu totul în serviciul celui Preainalt, o adevărată și de onoare, și iubilară.

I. P. S. Vostre! Ce privire, privirea asupra acestor două zile sărbătorești din viața Vostre? Atunci s'orele tocmai resăria pe orizontul activității Vostre. Era dimineața, și prospăt și voios și plin de sperare lucia viața în această dimineață. Acum s'orele se pleacă, va să se facă sora: dar dulce și curat și pacinic lucesc rațele acestui sora de sora asupra trecutei vieți. Se află, de bună seamă, destule griji în ea și multe desamăgiri, dar și multe bucurii și multă binecuvântare! Multe monumente de grave cercări, și de grele lupte se relevă din ea, dar și multe monumente de esperiențe fericite și de învingeri mărețe! Domnul V'a condus cu deosebită grație și V'a pus așa dicând în toate posturile, pentru-ca să reprezentați și acest din urmă și cel mai însemnat post dintre toate, cel ocupați în această oră, cu acea blândeță și simplitate, cu acea energie și demnitate, prin care esceleți în mod atât de distins între mulți archiepiscopi.

În decursul acestor 50 de ani impliniți ai activității Vostre, I. P. S. Vostre ați fost luminat învătătoriu, un credincios păstor, un adevărat preot, un eminent protopieru, un escelent raportor și consilier consistorial, un vrednic vicariu diecesan, un înțelept diecesan și dela 1880 încôce al nostru prea iubit și venerat archiepiscop.

O! ce frumoasă e biserică noastră ortodocșă întru capul și membrii săi: această miresă sântă a Mântuitorului, maica fiilor lui Dumneșu, învățătoarea adevărului integru, pădătorea credincioșă a învățăturii ortodocșe, împărtășitoarea grațiilor dumneșeci, înțeleptă și consciințioasă conducătoare pe calea mântuirii, moștenitoarea făgăduințelor! Și de aceea, precum Tu, archiepiscopule, pururea ne-ai învățat, vom mărturisi acum și pururea, aici și în tot locul și în toate împrejurările: „Creștin e numele meu, ortodocșimii este conumele“. Uniți cu Tine și pătrunși de bucurie la vederea harului, cu care ceriul Te-a dăruit și în această zi, vom să ne rugăm lui Dumneșu, celui Atotputernic ca El și până la sfârșitul vieții Tale, să nu Te părăsescă în credincioșia Ta activitate preoțescă și în lucrarea Ta cea de bine plină și dăruindu-Ți încă mulți ani de activitate binecuvântată, să-Ți gătască un sfârșit dulce și fericit, ca sfârșitul dreptilor săi.

Er noue preoților și mirenilor, dă-ne Preaveneratei archiepiscopului, la acesta adevărată și curată serbare preoțască, ca noi potrivit cu zelul Tău pentru lăpărea culturii și cu dovedita Ta caritate și bunătate a inimii Tale, să înființăm, drept monument pentru posteritate, o fundațiune, care să poarte numele Tău, și primescă tot odată acest scris document de recunoștință, pentru-că bine ai meritat de biserică și patrie în semn de profundă venerațiune și fiiescă iubire, întru care stăruim, deapănarea întăriri cu iscăliturile noastre.

Cernăuți, 29 Iuliu, 1893.

Noutăți.

Apă de beut în Sibiiu. De mult și-au bătut sibiienii capul, cum să aprovizioneze Sibiiul cu apă bună de beut. În reprezentanța din urmă a orașului s'a deslegat și această problemă, hotărându-se definitiv ca firma Rumpel & Niclas din Budapesta să construiască un aquaduct și întreaga întreprindere și exploatare să se dea acestei firme pe timp de 50 de ani, er după aceea rămâne orașului. În timp de 50 de ani orașul va plăti numitei firme pentru exploatare pe fie-care an 15,000 fl., pentru care se va face arunc pe contribuabili.

Convocare. Alegătorii dietali români din cercul electoral al Turzii sunt convocați pe 20 Iuliu a. c. st. n. la o conferință extraordinară în Turda, cu scop de a alege pentru conferința din Sibiiu un delegat în locul defunctului de piă memorie Georgiu Barițiu.

Șese băeți sănătoși, bine desvoltați, de 15 — 16, se pot aplica numai decât ca învățăcei pe timp de doi ani, cu totă întreținerea, în cea mai mare fabrică din țară. Se cere scôla primară. Cei cu 1 ori 2 clase gimnaziale, ori reale se vor preferi. Condițiuni foarte favorabile. Tinerii își pot crea un viitor sigur și rentabil. Doritorii se se adreseze subsemnatului în termenul cel mai scurt și le voi da informațiunile de lipsă. N. P. Petrescu preș. Asociațiunii pentru spriginirea învățăceilor și sod. r. din Brașov.

Eshumare. În 15 l. c. n. s'a făcut la Munkács eshumarea rămășițelor colonelului rus Constantin Pallizin. El a murit în 28 August 1849, după-ce magarii depuseră armele la Világos. El a cădut jertfă colerei și numai în anii trecuți un preot din Rusia a aflat din întâmplare mormântul colonelului, putând ceti inscripția în limba rusescă. Deosebit ceremonial nu s'a făcut. A asistat numai atașatul militar rusesc, căpitanul orășenesc și fisicul orașului. Magarii au aflat de bine a demonstra și cu aceea ocaziune. Noptea s'au afișat placate cu inscripțiunea: „Cetățeni, se nu arătăm rușilor nici o onoare“. Rămășițele au fost transportate în Rusia.

Fulgerați. Din D. l. c. v. comitatul Cojocnei ni se scrie, că în 2 l. c. v. descărându-se o furtună îngrozitoare, 10 oameni, cari lucrau la câmp, și-au luat refugiul la un pâr, adăpostindu-se de ploie. Dar césul a fost rău. În urma unui trăsnet 10 oameni au fost loviți de fulger, dintre cari 4 au rămas morți pe loc și între acestia a fost un tată cu feciorul și servitorul; 6 sunt greu atinși de fulger, încât sunt în pericol cu viața.

Luptă pe locomotivă. Un cas, care în cronicile evenimentelor țilnice este unic în felul seu, s'a ivit zilele trecute în Veneția. Pe locomotiva unui tren de persoane, care părăsise stațiunea Grassano, fochistul și mașinistul începură a se certa. Din ceartă lucrul veni la cuțite. Lupta deveni tot mai crâncenă, beligeranții tot mai furioși.

Locomotiva însă, fără nici o cărmă, alerga mereu înainte. În fine mașinistul scose revolverul și trase câte-va focuri asupra fochistului, lungindu-l la pământ. Detunăturile atraseră atențiunea conductorului trenului, care alergă imediat la fața locului și găsi pe fochist și mașinist căduți jos și plini de răni.

El opri locomotiva și pasagerii afară cu grôză pericolul din care scăpaseră.

Venitul președintelui statelor unite. Seirea răspândită de unele diare, că președintele statelor unite încassează din visteria statului, nici mai mult, nici mai puțin decât suma de 50.000 dolari, este greșită. Acestă sumă este numai onorariul personal al primului funcționar al republicei. Pe lângă această sumă mai primesce anual 36.064 dolari, din care se-și plătească funcționarii și scriitorii sei.

Secretariul seu privat primesce 3250 dolari, ajutorul acestuia 2250, stenograful 1800, cinci curieri câte 1000 fie-care, și așa mai departe până la fochistul care, încăldește „casa albă“ și care e plătit cu 864 dolari.

Președintele primesce apoi pentru covore și material de scris 8000 dolari anual, pentru reparațiunea edificiiului și mobile nouă 14.000, pentru lemne și cărbuni 2500, pensiorării 4000, în fine 15.000 dolari pentru grajduri, iluminatul cu gaz și alte mărunțisuri.

Astfel președintele ia anual 120.000 dolari, ceea ce este o sumă destul de modestă față de cei 600.000 franci cei plătesce Franța președintelui ei ca leafă și tot atâta ca cheltueli de reprezentație.

Aurul în vestul Australiei. Descoperirea unor vine de aur, în apropiere de Coolgardie, cari au dat 9000 unce aur, a provocat o adevărată imigrațiune în noul ținut aurifer. Omenii curg din toate părțile, chiar și din coloniile vecine.

Actualmente se afla 1400 oameni, dintre cari majoritatea a găsit într'adevăr aur. Din Melbourne plecă mereu vapore cu oameni fără ocupație, cari voiesc a-și încerca norocul în noul ținut.

Necrolog. Maria Macsimilian nasc. Roman a încetat din viață în 15 a lunii curente st. n. la 11 ore noptea, în etate de 32 ani, în urma unei suferințe îndelungate.

Despre această durerôsă și ireparabilă pierdere încunoscim pe toate rudeniile, amicii și cunoșcții. În mormântarea a făcut Lunii, în 17 a lunii curente st. n. la 4 ore p. m. în cimitirul bisericii Sf. Nicolae.

Fie i țărina ușoră și memoria binecuvântată!

Brașov, 4/16 Iuliu, 1893.

Jalnica familie.

Scire telegrafică.

Din Alba-Iulia ni se depeșeză cu datul de 17 Iuliu n. a. c.:

Concertul dat de seminaristii nostri a succedat preste asteptare. Venitul brut trece sute floreni. Fruntașii din toate părțile și preoțiunea noastră bine reprezentată. Seminaristii au fost invitați la Zlatna și Săcărâmb prin deputațiunii de acolo.

Raport general

al comitetului societății de lectură „Andrei Șaguna“, la finea anului școlariu 1892/93.

Onorată societate!

Astăzi omenimea a înaintat cu pași uriași în ale sciinței, artei, industriei, în ale comerțului și economiei. Aceste progrese au a se mulțami numai și numai societăților, căci:

„Unde-i unul, nu-i putere
La năcaz și la durere,
Unde-s doi puterea crește“

Astăzi nu este popor, națiune, stat, care se nu aibă societăți pe toate terenenele, așa că mai putem afirma, că numărul societăților la un popor ne arată tot odată și gradul de cultură, la care a ajuns acela.

Între societățile, ce le avem noi românii se pôte numera și societatea noastră pedagogico-teologică, societatea „Andrei Șaguna“.

Scopul ei este de a oferi membrilor toate mijlocele necesare și posibile spre perfecționarea cât mai multă în direcțiunea chemării lor înalte, de a ridica, lumina și conduce poporul, din sinul, căreia a ieșit.

Spre a și ajunge scopul chiar și indiviși singuratici, și cu atât mai vârtos societățile din când în când trebuie să facă câte o reprivire asupra rezultatelor deja ajunse. Acestă se se facă ca pe de o parte să pôtă ocoli în viitoriu ceea ce eventual a fost împedcător, er pe de altă parte ca cele ce promovă interesele lor să le imitez și continue.

Comitetul societății de lectură „Andrei Șaguna“ condus de asemenea motive și creșdend a-și implini totodată o datorință morală, ajungend la finea activității sale își ia voie prin raportul seu general, care urmază, a espune starea actuală a societății.

Considerând acest raport de o importanță ore-care atât pentru membrii societății cât și pentru on. public, compunendu-l, ne vom strădui, ca din conținutul lui să se vadă adevărata activitate și starea actuală a societății.

Și ca întreg raportul să fie ore-cum sistematic, îl vom împărți în 3 secțiuni.

I. Activitatea societății în decursul acestui an.

II. Averea societății la finea anului.

III. Aduș la cele premergătoare și privitoare la viitoriu.

I.

Activitatea societății în decursul acestui an.

1. Activitatea societății în sens strîns.

A. În general.

Societatea s'a constituit în ședința sa din 13/25 Septembrie 1892 sub conducerea dlui director seminarial în următorul mod:

Președinte: Dr. Daniil P. Barcian, prof. sem., v.-președinte: Ioan I. Georgia, cl. c. III; redactor: Ioan Conora, cl. c. III; notar pentru corespondință: Candin C. Suci, cl. c. III; notar pentru ședințe: Ilarie Chendi, cl. c. II; bibliotecariu: Ioan Schiopu, cl. c. II; vice-bibliot.: Ioan Patachi, ped. c. I; controlor: George Lupu, cl. c. III; cassariu: Alecs. Herlea, cl. c. I.; membri în comitet: George Tătar și Teofil Holerga, cl. c. III; Iacob Stefla, și Mihail Candrea, cl. c. II, Nicolau Albu și Ioan Toma, cl. c. I, Ioan Meșian, ped. c. III, Simion Henegariu, ped. c. II. (observăm, că după ce acesta s'a depărtat din seminar, a fost înlocuit prin Gavriil Rancea ped. c. III.)

După constituire societatea a ținut 31 ședințe. Dintre acestea 21 au fost ordinare er 10 extraordinare, cele mai multe mixte, dar au fost și pur literare și pur administrative după cum cereau afacerile societății. Din cele 31 ședințe 18 s'au ținut sub conducerea presiului ord. al D-lui Dr. D. P. Barcianu, 9 sub conducerea vicepreședintelui Ioan Georgia cl. c. III, 3 sub conducerea președintelui ad-hoc a d-lui prof. sem. D. Comșa, și 1 a condusă de George Tătar cl. c. III.

Afară de acestea societatea a arangiat și în acest an o ședință publică în onorea „Marelui Andrei“ în preșera sf. Andrei, de unde a rezultat un venit curat de 95 fl. 71 cr. în favorul fondului ei.

În ședințele sale societatea s'a mai pregătit pentru arangiarea unei ședințe festive din incidentul iubileului de 25 ani al existenței sale, care s'a serbat în ziua de 12/24 Iuliu a. c. Venitul curat, ce va rezulta dela această ședință, societatea, în urma propunerii președintelui ei ord. Dr. D. P. Barcianu, l'a destinat pentru înființarea unui fond de ajutorare a membrilor ei în casuri de bole grave, ori eventual la continuarea studiilor.

Conclusele aduse în cele 31 ședințe au fost escutate toate, afară de câteva, cari în acest an nu s'au putut efectui din mai multe motive grave, ci se țin în evidență pentru anul viitor.

Numărul membrilor societății la finea anului e: 124 membrii ordinari, 3 ajutători, cu totul 127; dintre membri ord. 65 din cursurile teologice, er

restul de 59 din cursurile pedagogice. Față cu numărul membrilor din anul trecut se constată în acest an un plus de 35, dovadă, că elevii seminariilor au simțit necesitatea și folosul acestei societăți și au voit, ca în număr cât mai mare să conlucre la înaintarea și ajungerea scopului ei. (Va urma.)

O afacere neplăcută.

Cetitorii nostri își vor aduce aminte, că în nrul 42 al fôiei noastre am publicat o notiță estrasă din o corespondență din Reșinari, prin care s'a arătat în lumină foarte tristă referințele, am putea dice dușmănoșe, ce există în Reșinari între aceia, cari au sânta datorință a propovedui între credincioși iubirea de-apropelui și dragostea frățescă, adică între preoții nostri de acolo.

Casul concret, ce l'am adus la cunoștință a fost, că murind un copil al unui parochian din parochia pâr. Goga și densusul fiind absent de acasă, nici unul din ceialalți doi preoți n'au voit să săvârșescă actul înmormentării, spre marea măchnire a poporenilor din Reșinari. Familia repositului a fost silită în cele din urmă a chema la înmormentare pe un preot din Sibiiu.

După-ce a apărut notița această, în care s'a constatat un adevăr, s'a prezentat în redacțiunea noastră unul dintre parochii din Reșinari, dl Șerban Cioran, cu un respons referitor la această afacere. Responsul fiind lung, i-am spus dlui paroch, că din lipsa de spațiu și pentru cruțarea cetitorilor, cari așteptă lucruri de interes mai general, nu l'putem publica în întregul seu, ci în estras, precum am făcut și cu corespondența, subscrisă de „Reșinărénul“. Dl Șerban n'a consimțit cu această și și-a publicat responsul seu în „Tribuna“ nr. 120.

La acest respons, la insistența corespondentului nostru, publicăm mai la vale un contra-respons, avertisând pe parochii nostri din Reșinari, ca se pună capăt neînțelegerilor dintre ei și se nu facă a suferi parochienii lor din cauze de aceste, căci nici unul din ei, așa credem noi, nu este pus acolo, ca să deie astfel de exemple poporului nostru.

Responsul este următorul:

Respons

părintelui Șerban Cioran din Reșinari, la corespondența sa, publicată în „Tribuna“ nr. 120, a cărei publicare „Tel. Rom.“ nu a voit s'o facă decât în estras.

Părinte în adresa d-tale cătră redacțiunea „Tribunei“, folosesci cuvântul „atac“. În notița publicată în „Tel. Rom. Nr. 42 nu esci atacat, ci din partea redacțiunii, mai mult ca din partea mea, cu prevenire întâmpinat. Sfat părintesc, și s'a dat, dta însă, cu toate că recunosc adevărul, tot nu te-ai pocăit, ci fără aripi vrei să sbori.

Indignarea mea exprimată e basată, cu atât mai vârtos, mărturisinduți însuși pe-catul d-tale, și al colegului d-tale, negând îngroparea copilului reșinerean. Părinte! având dta și colegul d-tale ceva cu părintele Goga, răfuiți-ve cu densusul cum vă place, dacă sunteți în stare, și nu vă resbunați asupra unui părinte rănit prin pierderea copilului a cărui rană săngerendă mai bine și sede d-tale și colegului d-tale a o indulci, turnând unt de lemn pre ea, er nu jar?

Inchipuți-ve, că vă aflați în poziția acelu reșinerean lovit de sorte.

Vestmântul unui preot nu pôte fi altul decât al bunăvoienței și al abilității față de ori ce pământén, al răsbunării nici odată.

Că pôtă părintele Goga vre-o vină, că nu trăiți în armonie, e trăba dvóstră, lași învinovățit, apere-se, dvóstră înainte de toate aici trebuie să fiți adevărați preoți, păzindu-ve turma, din a cărui muncă trăiți.

Mi dicit, că ve ponegresc, vorbesci de nesdrăvenii și seduceri — toate și le resping cu regret. Eu numai adevărul l'am dis, pe acesta la-i recunoscut, prin urmare nici de ponegrire, nici de nesdrăvenie, nici de seducere nu pôte fi vorba, oi de înțelepciune și tact, ce v'a lipsit.

Părinte! mai vorbești și de limba clopotului, mai și ameninți. Încât pentru limba clopotului, bine var plăcē dvōstre a trăi aici în tignă, batjocorindu-vē creștinii, a căror prescură o mâncați, și se nu vē dică nime nime.

Te vei fi așteptat la un răspuns mai vehement, tu am voit să o fac de ocamdată ca să nu te superi prea tare.

Una însă tot trebuie să ți-o spun: nepublicându-ți „Telegraful Român” corespondența, a avut mai mult tact, ca dta și colegul dtae bunavoință preofēscă.

Reșinărēmil.

Loterie.

Mercuri, în 15 Iuliu n. 1893.

Timișōra: 48 86 51 41 3
Viena: 46 43 77 34 37

Din public. 3)

Mulțămită publică.

Subseminatul comitet și exprimă mulțămīta sa căldurōsă domnișōrei Lucreția Popescu, invēțătore la scōla elementară a „Reuniunii femeilor române” din Sibiu, domnului Jeronim G. Barițiu, funcționar la institutul de credit și de economii „Albina”, domnului Ioan Popovici, profesor la scōla „Asociațiunii transilvane”, pentru donațiunile de cărți, făcute în favorul bibliotecii scōlei elementare de fete.

Din ședința comitetului reuniunii femeilor române din Sibiu, dela 2 Iuliu a. c.

Maria Cosma, N. Sterca Șulufiu, presidentă, secretariu

Pentru cele publicate în rubrica acēsta redacțiunea nu e responsabilă. Red.

Sz. 4020/1893 urb.

[102] 1—3

Hirdetmény.

A verdi általanos határtágitási ügyben, az elömmunkálatok megkezdésére határnapul 1893 Augustus 21 napjának d. e. 9 óráját Verd községben a község házához kitűztem. — A fenti határnapra minden érdekelt felet azzal idézek meg, hogy a meg nem jellent telek a megjelenő telek által előadatokhoz hozzá járultaknak fognak tekintetni. — Felhivom egyuttal az összes működő mérnök úrakat, hogy azok a kik a fent jelzet tágitási munkálatot elvállalni ohajtják, a szerződési pontozatok előterjesztése mellett ajánlatoikat vagy hozzájárulást, vagy az érdekelt felekhez küldjék be. — Erzsébetváros 1893 évi Iulius 1-én.

Ieney Károly Kovácsy Albert eljáróbíróhelyet. kir. törv. bírő

Nr. 299/1893.

[102] 1—3

Edict.

Efrosina Constantin Moldovan din Brașov, care de 3 ani trecuți a părăsit cu necredință pre leginitul ei bărbat Toma Voicu, tot din Brașov, și neștiindu-se ubicațiunea ei, se citēză prin acēsta, ca în termin de 6 luni să se prezenteze înaintea subscrisului scaun protopresbiteral, căci la dincontră procesul divorțial intentat de bărbatul ei, se va decide și în absența dēnsei.

Brașov, 2 Aprile, 1893.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Brașovului ca for matrimonial.

Ioan Petric, protopresbiter.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiu 1893.

Table with multiple sections: Budapesta Predeal, Budapesta — Arad — Teiuș, Budapesta, gara de vest — Orșova — Verciorova, Cucerdeia — Oșorheiu — Reg. sās., Sibiu — Avrig — Făgăraș, Ghiriș — Turda, Careii-mare — Zelău, Sighișōră — Odorheiu, Simeria (Piski) — Hunedōra, Brașov — Chezdi-Oșorheiu, Murēș-Ludoș — Bistrița, Arad — Timișōra, Simeria (Piski) — Petroșeni — Lupeni. Each section contains train schedules with columns for train type, time, and stations.

Nota: Orele însemnate în stānga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drēpta de jos în sus. Numerele cele grase însemnă orele de nopțe.

Redactor responsabil Silvestru Moldovan.

Editura și tipariul tipografiei archidieceasane.